

Almindelighed, have vi navnlig i dette Die-
 blif hørt det ærede Medlem for Coro. Amts
 2den Valgkreds (Alberti) fremsætte nogle an-
 dre Betragtninger, som jeg imidlertid ikke kan
 negte indeholdt for mig noget temmelig Over-
 raskende. Det ærede Medlems Indvending
 mod § 20, saavel som imod Lovforslaget i det
 Hele, samlede sig egentlig i den Sætning, som
 han udtalte, at man ikke kom Selveiendoms
 Fremme et eneste Skridt nærmere ved denne
 Lov. Sig mig, spurgte han, er der nogen
 eneste Godseier eller Majoratsbesidder, der ved
 Loven bliver tvungen til at sælge sit Fæste-
 gods til Fæstebønderne, og da han troede
 med Føie at kunne bevare dette af ham frem-
 satte Spørgsmaal med Nei, saa var efter
 hans Mening Staven brudt over dette Lovfor-
 slag. Konsekvensen af det ærede Medlems
 Udtalelse maa altsaa blive den, at enhver Lov,
 der ikke tvinger Godseierne til at sælge til
 deres Fæstebønder, ikke har lynderligt Værd.
 Dette er jo imidlertid en fuldstændig Urime-
 lighed. Det kan gjerne være, at denne Lov
 ikke fremmer Selveiendom, men dersom den
 fremmer andre Interesser, dersom den har Be-
 tydning i andre Forhold, saa synes dette at
 maatte være tilstrækkeligt til Fordel for Loven.
 Noget ganske Andet vilde det være, dersom det
 ærede Medlem skulde have Nei i den Op-
 fattelse, han søgte at gjøre gjældende, at man
 ved at vedtage Loven stillede, som han udtrykte
 sig, Bøndestanden paa Majoratagoderne ugun-
 stigere, end den for Tiden er stillet, i saa
 Fald kunde jeg foreslaa, at der kunde være Op-
 fordring til at tage dette i Betragtning, om
 ikke just til at lade dette Hensyn være det
 ene afgjørende, thi, naar Alt kommer til Alt,
 saa have vi dog vel andre Hensyn at tage
 i denne Sag end til, hvad der kan siges at
 fremme det, der er til Gavn for Bøndestan-
 den, særligt Fæstebøndestanden eller endog Fæ-
 stebønderne paa et vist begrænset Territorium
 i Landet, og dersom vigtige Interesser i Sam-
 fundet maatte fremmes ved et saadant Lovfor-
 slag som dette, saa maatte dette vel kunne
 veie op imod den anden Betragtning, at mulig
 enkelte Fæstefamilier kunde komme til at blive
 mindre gunstigt stillede, end de nu ere. Jeg
 indrømmer imidlertid, at det er Noget, der

fortjener nærmere Overveielse, og det fortjener
 virkelig at veies imod hinanden, om man ikke
 til Gjengjæld for de Guder, man vil opnaa
 ved en Lov som denne, paa den anden Side
 udsætter sig for, hvad der altid maa tillægges
 nogen Betydning, at Fæstebønderne eller rettere
 Fæstefamilierne paa Majoratagoderne vilde
 blive uheldigere stillede. Dette, sagde det ærede
 Medlem nu med stor Sikkerhed, vilde blive
 Tilfældet; han yttrede endog, at de, der troede,
 at man fikrede Bøndernes Løve ved § 20,
 svævede i en stor Bildfarelse, og deres Tro i
 den Henseende maatte være begrundet i Ube-
 kjendtskab til de praktiske Forhold. Det fore-
 kommer mig imidlertid, at det ærede Medlems
 Argumenter til Forsvar for hans Betragtning
 vare temmelig svage. Han gjorde navnlig
 gjældende, at der var det Gode for Bønderne
 paa Majoratagoderne, at Majoratsbesidderne
 vare særlig opfordrede til at sælge til dem,
 medens de vare Fæstere, fordi Majoratsbesid-
 derne ikke saaledes som Besidderne af frie Godser
 kunde venne paa, at Fæstet blev ledigt, og da sælge.
 Nu skal jeg hertil bemærke, at paa Majorats-
 godserne kan der jo dog nok sælges, skjøndt
 der er flere Indskrænkninger i denne Hen-
 seende, idet Besidderne kun kunne sælge til
 Fæsteren eller hans Slægt efter visse nærmere
 Bestemmelser, forsaavidt som saadan er til-
 stede, naar der ikke ved Bevilling maatte være
 givet dem Ret til at sælge til Andre end
 Fæsternes Efterladte. Men om det end saa-
 ledes er ganske vist, at denne Indskrænkning i
 Lehnbesiddernes Ret til at sælge i Tilfælde
 af Fæsteledighed, at det Naand, der herved
 ifølge Loven af 21de Juni 1854 er lagt
 paa Lehnbesidderne, naturligvis maa føre til
 at gjøre dem mere tilbøielige til at komme
 tilrette med den nuværende Fæster, saa gjælder
 det jo netop, at man ved at læse Bestemmel-
 sen i § 20 igjennem vil finde dette Naand
 bevaret. Det hedder i første Punktum af
 § 20, at, saalænge Godset er hvorfæstet, maa
 det kun sælges til Fæsterne eller med disses
 Samtykke til deres Livsarvinger, Svigerbørn
 eller Stifbørn, og naar der bliver Tale om
 Fæsteledighed, hedder det i 4de Punktum, at
 Lehnbesiddereren kun maa sælge til den afdøde
 Fæsters Livsarvinger, Svigerbørn eller Stif-